NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2025

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL I

NASIENRIGLYNE

Tyd: 2½ uur | 100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende interpretasies mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

IEB Copyright © 2025

AFDELING A LEESBEGRIP

In hierdie afdeling word:

- spelling nie gemerk nie;
- taalfoute nie gepenaliseer nie, en
- Engelse woorde geïgnoreer.

VRAAG 1 KOERANTARTIKEL

1.1 Nuwe / gesonde / goeie / positiewe hoop / dinge / leiding / voorbeelde …

1.2 1.2.1 (By) jongmense
1.2.2 Onwaar
1.2.3 "Ek is self 'n vader" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

1.3 Die land word deur ou mans met ou en oneffektiewe ideologie regeer.

1.4 "outyds" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

1.5 B

1.6 (deur) musiek

1.7 Wet en orde/nuwe generasie wat reg doen

1.8 Studie en werk > *moet altwee noem, geen ½*

VRAAG 2 VISUELE BEGRIP

2.1 Almal glimlag

2.2 Sy waai / lig haar hand (vriendelik)

2.3 Rugsak / boeksak

2.4 Student in rolstoel is deel van groep

2.5 Bril

2.6 Besig om te stap / beweeg nog

2.7 C

2.8 2.8.1 JA

2.8.2 Eenkant / weg van ander gebou / hoër klein vensters / privaatheid …

VRAAG 3 INFOGRAFIKA – ROOSTER / SKEDULE

3.1 Stel rooster op / gaan deur week se skedule / pak sy tas vir die week.

3.2 Wiskundeprojek – hy skryf hy moet mooi "fokus"

3.3 Neem ekstra toebroodjies skool toe

3.4 Ekstra Wetenskapklas / doen verbeteringe van eksamenfoute

3.5 Waar – prentjie wys dit/hy skryf "Jippie"

3.6 "die beste ding ooit" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

3.7 "Nota aan self" – lysie wat op alle areas fokus afmerk

IEB Copyright © 2025

AFDELING B OPSOMMING

Assessering:

- *5 Response moet van 1 tot 5 genommer word, geen kolpunte mag gebruik word nie.*
- *Laat 'n reël oop tussen sinne.*
- *'n Sin moet 'n werkwoord bevat.*
- *By elke nommer (1–5) moet die respons twee dinge bevat: WIE hul persoon is en WAT die inspirasie van daardie persoon is. Elke hoofpunt / respons tel twee punte. As die opgesomde sin / sinne dus gedeeltelik korrek is, word 1 punt toegeken.*
- *Indien al vyf response / hoofpunte korrek is, behaal die kandidaat 10 uit 10.*
- *Kandidate mag twee sinne by elke hoofpunt / respons gebruik.*
- *Sinne mag nie woord vir woord uit die teks aangehaal word nie; –½ vir elke aanhaling > maks. –2 ½*
- *Taalfoute word nie gepenaliseer nie. Elke sin moet egter die betrokke feit of hoofgedagte sinvol genoeg kommunikeer.*
- *Spelfoute word nie gepenaliseer nie tensy dit die betekenis beïnvloed.*
- *–½ vir elke direkte aanhaling, dus –2½ in totaal.*
- *–1 as 'n kandidaat nie die woordtelling aandui nie.*
- *–1 as nie tussen 60–80 woorde nie.*
- *–1 as 'n kandidaat die woordtelling heeltemal verkeerd aandui / jok.*
- *Wanneer 'n instruksie gegee word hoe om elke sin te begin (bv. Jasmine se persoon is ...) en kandidate doen dit nie, word hulle as volg gepenaliseer: –½ vir 1–2 sinne verkeerd begin en –1 vir 3–5 sinne verkeerd begin.*
- *Tel 'n en die as deel van die woordtelling.*
- *Beplanning MOET doodgetrek word.*
- *Moet met **"NAAM" se persoon is** … begin.*

Gegee	**WIE** is die persoon	**WAT** by die persoon gesien / geleer
1 Jasmine se persoon is	haar beste vriendin	want sy is baie dapper en probeer altyd haar bes / oorkom altyd haar uitdagings en probleme
2 Svinurayi se persoon is	God	want Hy ondersteun hom die meeste van almal om hom / Hy leer hom om homself altyd te verbeter
3 Erin se persoon is	beslis haar ma	want sy is empaties en help altyd ander mense / wys haar hoe leef 'n omgeemens met blydskap
4 Raeeza se persoon is	haar supersterk ma	want sy gee nooit moed op nie en is trots en sterk
5 Sasha se persoon is	een van haar spesiale vriende	want sy wys haar krag en positiewe houding teenoor alles / sy is altyd sterk en vriendelik en pret

(67 woorde)

IEB Copyright © 2025

AFDELING C POËSIE

- Spelling van letterkundige terminologie moet so akkuraat as moontlik wees.
- Engelse woorde word nie aanvaar nie.
- Taalfoute word nie gepenaliseer nie.

VRAAG 5 VOORBEREIDE GEDIG

5.1 5.1.1 vrye vers

5.1.2 geen vaste rymskema nie / geen vaste vorm / nie spesiale strofebou ....

5.2 neerdrukkende / negatiewe / depressiewe / angstige / donker / bang

5.3 "hoog bo" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

5.4 gevoel raak al meer angstig / intens

5.5 C

5.6 Dit beteken / beklemtoon dat dit nie net een keer nie / altyd / gereeld / herhalend gebeur.

5.7 5.7.1 Onwaar

5.7.2 Hulle kyk baie reguit / kwaai / direk / dreigend / stip.

5.8 "prooi" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

VRAAG 6 VOORBEREIDE GEDIG

6.1 Balanseer / regophou

6.2 Ouers wat baklei / konflik in die huis

6.3 6.3.1 Onwaar

6.3.2 Jongmens / tiener – in moeilike lewe / bakleiery op regte pad probeer bly

6.4 B

6.5 uiteindelik die einde / weg van die ouers / huiskonflik OF die begin van sy eie onafhanklike pad / lewe weg van ouerhuis

6.6 Die idee van 'n lang ononderbroke tou / aaneenlopende pad / lewenspad

6.7 Eers onseker – later meer selfversekerd > *moet verwys na die implikasie / aksie van tipe voetbeweging*

VRAAG 7 ONGESIENE GEDIG

7.1 Belangrike aand / spesifieke aand / beklemtoon die belangrikheid van daardie aand

7.2 "weet ek" (die gebruik van aanhalingstekens is nie verpligtend nie)

7.3 Die spreker wil werklik baie graag vergeet.

7.4 groen oë / swart hare / krulletjies op voorkop / lagplooitjies (enige 2)

7.5 Hulle het mekaar baie goed / intiem geken.

7.6 Dit is amper dieselfde / amper identies.

7.7 Spreker sê hy kan niks meer onthou nie terwyl hy juis baie detail onthou.

7.8 vrye vers – beklemtoon die gevoel van vrywees wat die spreker soek

IEB Copyright © 2025

AFDELING D TAALVAARDIGHEID

- In hierdie afdeling moet die taalreëls akkuraat toegepas word.
- Kandidate word vir taalfoute gepenaliseer.
- Geen halfpunte word in Vr. 8 toegeken nie.
- Spelling tel by Vr. 9.

VRAAG 8 SINSTRUKTURE

8.1 **Aangesien** ek goeie vriende het, voel ek nie eensaam nie.

8.2 **Nee**, my vriendin vergeet nooit my verjaardag nie.
OF
Nee, my vriendin vergeet nie altyd my verjaardag nie.

8.3 **Oor twee jaar** sal ek en my vriende saam op universiteit wees.

8.4 **'n Mens hoef nie** ander mense seer te maak nie.

8.5 **John se vriend sê dat hy vir hom** 'n steunpilaar is.

8.6 **Twee weke gelede** het my skoolmaat my daaraan herinner dat ons hard moes leer.

8.7 **Ek respekteer my beste maat omdat** hy so baie integriteit het.

8.8 **Die huilende gr. 8-student** word deur die vriendelike gr.12-student getroos.

8.9 **'n Goeie vriend behoort** altyd sy maats te ondersteun.

8.10 **Al** is dit soms moeilik, sal ek tog my bes probeer.

8.11 **Dit is my vriend van wie** ek jou vertel het.

8.12 **Verlede kwartaal** was ek baie dankbaar toe jy my so baie gehelp het.
(geen ½ punte nie)

VRAAG 9 WOORDSTRUKTURE

9.1 beste
9.2 vir
9.3 probleempies
9.4 daagliks
9.5 vertel
9.6 opwindende
9.7 negatiewe
9.8 lewe
9.9 gunsteling
9.10 lewensideale
9.11 inspireer
9.12 toekomsplanne
9.13 twaalf
9.14 i.v.m.
9.15 wêreldberoemd
9.16 sterker

IEB Copyright © 2025

VRAAG 10 KOMMUNIKASIE

- Vetgedrukte woorde uit die vraag mag nie gebruik word nie.
- Spelling word slegs gepenaliseer as dit die betekenis draai / beïnvloed.
- Akkurate woordtelling moet by elke respons aangedui word.
- 2 × ½ = Inhoud; 2 × ½ = Taal
- –½ vir elke taalfout
- –½ per inhoudsfout
- Mag een of twee sinne skryf.
- Indien TAAL korrek is, maar INHOUD verkeerd MAG punte steeds vir TAAL toegeken word (tensy dit blote oorskryf vanuit vraestel is).
- Geen vooraf ingeoefende (geforseerde) response sal nagesien word nie.
- Direkte rede (toon) is 'n vereiste.
- Voorgeskrewe lengte is belangrik.
- –½ per respons minder as 15 / meer as 20 woorde.
- Geen Engels word aanvaar nie en word totaal geïgnoreer asof daar geen woord/ betekenis in die plek van die gebruikte Engelse woord is nie.

Opsommend i.v.m. voorbeeldantwoorde:

Emosie/gevoel	**Respons**
1 vriendelikheid	Nooi uit
2 opwinding	Deel inligting
3 jammerte	Stuur goeie wense
4 ongemak	Verduidelik aksie
5 optimisme	Sterkte toewens

10.1 Hallo Jan – kan jy my môremiddag vieruur by die koffiewinkel ontmoet sodat ons oor die matriekdans kan praat? (18w) **I** = 1 T = 1

10.2 O, ouma – ek is so opgewonde! Ek het plek gekry vir my BA-kursus én in die koshuis in Pretoria! (19w) **I** = 1 T = 1

10.3 Ai, Sue, ek voel hartseer vir jou oor die ongeluk – ek hoop en bid jy raak sommer gou gesond! (19w) **I** = 1 T = 1

10.4 Nee X, wanneer jy lelik van Y praat, voel ek sleg; moenie dit weer voor my doen nie. (18w) **I** = 1 T = 1

10.5 Sterkte, Nic! Ek weet jy vind Wiskunde moeilik – moenie stres nie en doen net jou bes, jy sal slaag! (19w) **I** = 1 T = 1

Totaal: 100 punte

IEB Copyright © 2025